

Doksorubisin'le gelişen bir ekstravazasyon olgusu

Anıl Yıldız¹, İzzet Doğan², Melin Aydan Ahmed¹, Nijad Khanmammadov¹, Nail Paksoy¹, Adnan Aydiner¹

¹İstanbul Üniversitesi, İstanbul Onkoloji Enstitüsü, Tıbbi Onkoloji B.D., İstanbul

²İstanbul Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi, Tıbbi Onkoloji B.D., İstanbul

Amaç: Kanser hastalarında kemoterapi ilaçlarının yaygın kullanımı yan etkilerin sıklıkla görülmesine neden olmaktadır. Ekstravazasyon, ilacın ekstrasvasküler alana çıkmasına denir. Ekstrasvasküler alana sızan ilaç ciddi doku hasarı yapıyorsa buna vezikan ilaç denir. Antrasiklinler geniş kullanım alanı ve hasar verme ihtimalinin yüksek oluşu sebebiyle en önemli vezikan ajanlardan biri olarak değerlendirilebilirler. Bu konuda bilincin artması sonucunda ekstravazasyon riski yıllar geçtikçe azalmaktadır. Bu olgu sunumunda meme kanseri sebebiyle tedavi edilirken doksorubisin ekstravazasyonu gelişen bir hastamız paylaşılmaktadır.

Olgu: 64 yaşında, ek hastalığı bulunmayan postmenapozal kadın hasta 2021 yılında sağ memede ağrı şikayetiyle başvurdu. Hemogram, biyokimya normaldi. Meme ultrasonunda 1,5x2 cm boyutunda düzensiz sınırlı lezyon saptandı. Tru-cut biyopsi sonucu İnvaziv Duktal karsinom, östrojen reseptörü %90, progesteron reseptörü (-), HER2 (-), Ki67: %40 olarak raporlandı. PET (pozitron emisyon tomografi) görüntülemesinde sağ memede 1,4 cm çapta düzensiz sınırlı lezyon, iskelet sisteminde ve karaciğerde yaygın metastaz saptandı. Hastaya 4 kür siklofosfamid doksorubisin tedavisi planlandı. 2. kür tedavi sırasında doksorubisin alırken sağ eldeki kanülde doksorubisin ekstravazasyonu gerçekleşti. Derhal infüzyon durduruldu, ekstremitelere eleve edilerek soğuk uygulama yapıldı. Dekrazoksan ilk iki gün 2000, üçüncü gün 1000 mg uygulandı. Sağ el dorsal yüzde 1,5x1,5 cm. nekroz gelişince (Resim 1) ortopedi konsültasyonu istendi. Atel uygulandı antibiyoterapi başlandı. Sonraki 2 kür kemoterapi verildi. Tedavi sonrası PET'te meme, iskelet sistemi ve karaciğerde belirgin yanıt mevcuttu. Hastanın kemoterapisi 6 küre tamamlanarak takibe alındı.

Sonuç: Kemotöröpatiklerle ekstravazasyon vakaları eskiye oranla daha az olsa da görülebilmektedir. Doksorubisin ciddi komorbiditeye yol açabilecek sık kullanılan vezikan bir ilaçtır. Ekstravazasyon olması durumunda hızlı tanı, tedavi ve sonrasında vakaya multidisipliner yaklaşım önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Doksorubisin, Ekstravazasyon, Meme Kanser

Resim 1

Ekstravazasyon sonrası cilt lezyonu